

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **M. B.**, bývajúceho v B., zastúpeného M. L., advokátom so sídlom v B., proti povinnému **V. F.**, bývajúcemu v S.M., **pre vymoženie 4 315,21 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 7 Er 460/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo 14. mája 2010 č.k. 7 Er 460/2008-82, takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie **z a m i e t a .**

V. F., bývajúca v S.M. je povinná zaplatiť oprávnenému do 3 dní náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní 98,44 € na účet M. L., advokáta so sídlom v B., vedený v T., číslo účtu X..

O d ô v o d n e n i e

Návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdnej exekútorke JUDr. A. C. sa M. B. ako oprávnený domáhal vykonania exekúcie na majetok V. F. ako povinného na základe exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 24. septembra 2001 č.k. 14 C 1082/2000-24, ktorým bol povinný zaviazaný v lehote 3 dní zaplatiť oprávnenému 130 000 Sk s 10 % úrokom z omeškania za mesiace október až december 1999 vo výške 39 000 Sk a so 17,6 % úrokom z omeškania zo sumy 169 000 Sk od 1. novembra 1999 do zaplatenia, ako i nahradiť mu trovy konania vo výške 12 160 Sk.

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením zo 14. mája 2010 č.k. 7 Er 460/2008-82 rozhodol o schválení príklepu udeleného na dražbe konanej dňa 12. októbra 2009 v sídle Exekútorského úradu súdnej exekútorke JUDr. A. C., so sídlom vo Z., na podiel o veľkosti $\frac{1}{4}$ nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území S., zapísanej na liste

vlastníctva č. X. ako rodinný dom súpisného čísla X. postavený na parcele č. X., vydražiteľom J. V., narodenému X. a M. V., rodenej R., rodenej X., obom bývajúcim v M. do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, za najvyššie podanie vo výške 9 400 €. V odôvodnení uviedol, že na základe návrhu oprávneného z 25. februára 2002 Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením z 26. marca 2002 poveril exekútorku JUDr. A. C. na vymożenie peňažného plnenia 130 000 Sk s príslušenstvom na základe exekučného titulu – rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 24. septembra 2001 č.k. 14 C 1082/2000-24. Vlastnícke právo povinného k draženému spoluvlastníckemu podielu bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 27. januára 2005 č.k. NM – 4 C 125/2003-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 8. decembra 2005 sp. zn. 4 Co 120/2005, ktorým bola dohoda o vyporiadaní dedičstva po poručiteľovi S. F., zomrelom 14. apríla 2002 uzavretá medzi V. F. a V. F., ktorou V. F. nadobudla spoluvlastnícky podiel na spornej domovej nehnuteľnosti, vyhlásená voči oprávnenému za právne neúčinnú. Dospel k záveru, že dražba spoluvlastníckeho podielu domovej nehnuteľnosti, ktorú exekútorka JUDr. A. C. vykonala 12. októbra 2009, bola vykonaná v súlade s ustanoveniami zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok), preto súd udelenie príklepu vydražiteľom J. V. a M. V. v zmysle § 148 Exekučného poriadku schválil.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vyhovel podnetu V. F., mimoriadnym dovolaním napadol uznesenie okresného súdu o schválení príklepu, ktoré navrhol zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Mimoriadne dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci v otázke pasívnej legitímácie v exekučnom konaní (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Bol toho názoru, že súd nesprávne vyložil ustanovenia § 42b ods. 4, časť vety za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka v spojení s § 37 ods. 1 Exekučného poriadku, keď dospel k záveru, že exekúciu možno vykonať aj postihnutím majetku, ktorý nepatrí dlžníkovi, ale osobe, ktorá tento majetok nadobudla na základe odporovateľného právneho úkonu. Správne mal súd uvedené ustanovenia vyložiť tak, že veriteľ realizuje svoje právo uspokojiť pohľadávku z toho, čo z dlžníkovho majetku ušlo, v exekučnom konaní vedenom voči tej osobe, ktorá bola žalovaná v konaní o poddlžníckej žalobe (§ 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka), teda voči osobe, ktorej patrí majetok, ktorý má byť exekúciou postihnutý. Exekučným titulom je rozsudok o odporovacej žalobe v spojení s exekučným titulom osvedčujúcim pohľadávku veriteľa voči dlžníkovi a exekúciu možno vykonať výlučne spôsobom postihujúcim majetok, ktorý bol predmetom odporovaného právneho úkonu

(s výnimkou vymoženie trov exekúcie). V prípade, že dovolací súd dospeje k záveru, že v exekúcii vedenej proti dlžníkovi môže veriteľ zexekvovať aj majetok, ktorý z dlžníkovho majetku odporovaným úkonom ušiel, generálny prokurátor namietal existenciu vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej sa súd dopustil voči V. F.. Mal za to, že pri výklade, že v exekúcii vedenej na dlžníka možno speňažiť majetok, ktorý patrí tretej osobe (osobe uvedenej v § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka), potom táto tretia osoba musí mať garantované rovnaké procesné práva, ako má povinný (možnosť podať námietky proti exekúcii, námietky proti predbežným trovám exekúcie atď.). V danom prípade exekútorka nedoručila V. F. upovedomenie o začatí exekúcie a nepoučila o možnosti podať proti exekúciu námietky (§ 50 Exekučného poriadku), nedoručila jej upovedomenie o predbežných trovách exekúcie s poučením o možnosti namietat' ich výšku. Keďže súd rozhodujúc o schválení udeleného príklepu na uvedeného procesné pochybenia exekútorky neprihliadol, nemohol súd tvrdenia uvedené v procesných návrhoch V. F. meritórne hodnotiť.

Oprávnený vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu navrhol dovolanie zamietnuť a uviedol, že právny názor dovolateľa, že v exekučnom konaní musí v procesnom postavení povinného vystupovať osoba uvedená v § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka, je nesprávny. Rovnako nesúhlasil s námietkou dovolateľa o existencii vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. pre prípad, ak by dovolací súd neakceptoval jeho právny názor týkajúci sa otázky pasívnej legitímácie, nakoľko V. F. v postavení povinného nebola, a preto jej nemohli prináležať procesné práva, ktoré zákon priznáva povinnému.

Povinný vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi v ňom uvedenými.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g O.s.p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie bolo podané nedôvodne.

Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným

rozhodnutím súdu bol porušený zákon, a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p.). Mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O.s.p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

V mimoriadnom dovolaní sa na prvom mieste namieta, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolateľ v danej veci nesúhlasil s výkladom ustanovenia § 42b ods. 4, časť vety za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka v spojení s § 37 ods. 1 Exekučného poriadku súdom prvého stupňa, keď dospel k záveru, že exekúciu možno vykonať aj postihnutím majetku, ktorý nepatrí dlžníkovi, ale osobe, ktorá tento majetok nadobudla na základe odporovateľného právneho úkonu. Podľa názoru dovolateľa exekučné konanie má byť vedené voči tej osobe, ktorá bola žalovaná v konaní o poddĺžnickej žalobe (§ 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka), teda voči osobe, ktorej patrí majetok, ktorý má byť exekúciou postihnutý.

Dovolací súd s uvedeným názorom generálneho prokurátora nesúhlasí. Jeho názor, že výrokom súdu o odporovacej žalobe dochádza aj k zmene subjektu povinného, nemožno považovať za správny.

Podľa § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

Vyššie citované ustanovenie umožňuje veriteľovi, aby sa v exekúcii domohol uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky z majetku, ktorý dlžníkovi ušiel v dôsledku jeho odporovateľného právneho úkonu. Výrok rozhodnutia, ktorým súd odporovacej žalobe vyhovel a určil, že voči žalujúcemu veriteľovi je dlžníkom urobený právny úkon, ktorý ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, neúčinný, zakladá iba právo, aby sa oprávnený (veriteľ) uspokojil aj z majetku toho, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech a osoba, ktorá mala z odporovateľného právneho úkonu prospech, je povinná trpieť exekúciu na jej majetok do výšky exekučného titulu, ktorá je však limitovaná výškou získaného prospechu, resp. majetku.

Rozhodnutie, ktorým súd odporovacej žalobe vyhovel, nerieši, a to ani v procesnej rovine, postavenie účastníkov exekučného konania; určuje len neúčinnosť právneho úkonu s tými dôsledkami, že veriteľ (oprávnený) môže požadovať uspokojenie svojej vymáhateľnej pohľadávky z toho, čo daným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho (povinného) majetku (viď § 42b ods. 4, časť vety pred bodkočiarkou Občianskeho zákonníka). Z uvedeného zákonného ustanovenia možno jednoznačne vyvodit', že neúčinnosť právneho úkonu smeruje vo vzťahu k majetku a nie voči osobe. Preto pasívne legitimovaným v exekučnom konaní je povinný a nie osoba, ktorá na základe právneho úkonu, ktorý bol rozhodnutím súdu v zmysle § 42b Občianskeho zákonníka vyhlásený za neúčinný, nadobudla od dlžníka exekúciou postihnutý majetok. Rozhodnutím o odporovacej žalobe nedochádza k zmene subjektu povinného.

Zmena osoby povinného by prichádzala do úvahy len vtedy, ak by malo dôjsť k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v prípade uvedenom v § 42b ods. 4, časť vety za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka („ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech“). Takýto postup môže nastať napr. za situácie, keď bola vec predmetom ďalšieho predaja a už nie je vo vlastníctve osoby, na ktorú bola povinným prevedená. Časť vety za bodkočiarkou § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka totiž už smeruje voči osobe a nie voči majetku, ako je tomu v časti vety pred bodkočiarkou uvedeného ustanovenia. To znamená, že zmena osoby povinného je nutná len vtedy, ak vymáhateľná pohľadávka oprávneného má byť uspokojená z iného majetku ako z toho, ktorý získal odporovateľným právnym úkonom; ako povinný má už vystupovať ten, kto podľa výroku rozsudku v konaní o odporovateľnosti právneho úkonu získal nejaký prospech.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného možno uzavrieť, že v danom prípade bolo možno vykonať dražbu spoluvlastníckeho podielu domovej nehnuteľnosti bez toho, aby došlo k procesnej zmene osoby povinného a bolo možno zexekvovať majetok vo vlastníctve tretej osoby – V. F..

Pokiaľ generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní namieta existenciu vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. vo vzťahu k V. F. z dôvodu, že v konaní pred súdnou exekútkou jej boli upreté procesné práva ako má povinný, napr. možnosť podať námietky proti exekúcii, námietky proti predbežným trovám exekúcie tým, že jej nebolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie, upovedomenie o predbežných trovách exekúcie, z ktorého dôvodu súd nemohol tvrdenia uvedené v jej procesných návrhoch meritórne hodnotiť, dovolací súd túto námietku považuje za nedôvodnú.

Z obsahu spisu súdnej exekútky JUDr. A. C. sp. zn. Ex 119/2002 vyplýva, že po vydaní tzv. všeobecného upovedomenia o začatí exekúcie zo 17. mája 2002 podľa § 47 Exekučného poriadku bolo v priebehu exekučného konania 23. novembra 2006 vydané upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti o veľkosti podielu $\frac{1}{4}$ podľa § 135 ods. 1 Exekučného poriadku, ako aj o začatí exekúcie zriadením exekučného záložného práva na spoluvlastnícky podiel nehnuteľnosti o veľkosti $\frac{1}{4}$ podľa § 168 Exekučného poriadku. Súčasne bolo v ten istý deň vydané upovedomenie o ďalších trovách exekúcie a vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom $\frac{1}{4}$ spoluvlastníckeho podielu nehnuteľnosti. Uvedené upovedomenia ako aj exekučný príkaz boli doručené V. F. 4. decembra 2006; námietky proti nim z jej strany neboli vznesené a nebola využitá ani možnosť postupu podľa § 55 Exekučného poriadku. Následne bolo V. F. 23. júna 2008 doručené upovedomenie o vykonaní ohodnotenia nehnuteľnosti z 19. júna 2008 s termínom na 9. júla 2008 a dňa 4. augusta 2008 jej bol doručený znalecký posudok vypracovaný znalcom I. K. pod číslom X., proti ktorému podala spolu s povinným 21. augusta 2008 námietky. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením z 24. apríla 2009 č.k. 7 Er 460/2008-14 rozhodol tak, že námietky proti znaleckému posudku zamietol; uznesenie nadobudlo právoplatnosť 19. mája 2009. V. F. spolu s povinným podali 27. mája 2009 návrh na zastavenie exekúcie, ktorý doplnili podaniami zo 16. a 21. septembra 2009. O tomto návrhu na zastavenie exekúcie rozhodol Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením zo 6. októbra 2009 č.k. 7 Er 460/2008-74 tak, že návrh zamietol; uznesenie po doručení účastníkom exekučného konania, vrátane V. F., nadobudlo právoplatnosť 4. novembra 2009. Vyhláška o dražbe nehnuteľnosti zo

4. septembra 2009 s termínom dražby na 12. októbra 2009 o 10,30 hod. bola V. F. doručená 10. septembra 2009. Ako vyplýva z obsahu zápisnice o udelení príklepu spísanej 12. septembra 2009 na dražbe sa V. F. nezúčastnila, zúčastnili sa jej iba oprávnený, povinný a dražiteľ J. V..

Z uvedeného prehľadu úkonov vykonaných súdnou exekútkou možno dospieť k jednoznačnému záveru, že postavenie vlastníčky draženého spoluvlastníckeho podielu nehnuteľnosti V. F. ako účastníčky exekučného konania v časti vykonávanej predajom spoluvlastníckeho podielu nehnuteľnosti, bolo zo strany súdnej exekútky plne rešpektované, nakoľko všetky úkony, ktoré boli vykonané proti povinnému, boli doručené aj vlastníčke draženého spoluvlastníckeho podielu V. F., čím jej bolo umožnené realizovať všetky prostriedky procesnej obrany, ktoré prináležali povinnému. V. F. takúto možnosť aj využila tým, že podala námietky proti znaleckému posudku a návrh na zastavenie exekúcie, o ktorých bolo exekučným súdom aj rozhodnuté (viď vyššie); V. F. preto nebola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Z dôvodov vyššie uvedených vyplýva, že napadnuté uznesenie nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.) a že nevyšli najavo vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť (§ 243f ods. 1 písm. a/ a b/ O.s.p.), preto najvyšší súd mimoriadne dovolanie zamietol (§ 243i a 243b ods. 1 O.s.p.).

Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania (§ 148a ods. 2 O.s.p.). V danom prípade podala uvedený podnet V. F.. Oprávnený vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu požiadal o priznanie náhrady trov tohto konania a požadovanú náhradu vyčíslil. Najvyšší súd Slovenskej republiky V. F. uložil povinnosť nahradiť oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ho zastupoval aj pred súdom nižšieho stupňa) za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k mimoriadnemu dovolaniu z 19. októbra 2010 a pri určení jej výšky vychádzal z ustanovení § 10 ods. 1 a § 14 ods. 2 písm. e/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Oprávnenému priznal náhradu trov dovolacieho konania v celkovej výške 98,44 € [75,52 € (vyjadrenie k mimoriadnemu dovolaniu) + 7,21 € (režijný paušál) + 15,71 (DPH 19% zo súčtu 75,52 € + 7,21 €)].

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. októbra 2011

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková